



Herinneringen aan Henriette Brouerius van Nidek.

Op 25 maart 1858 overleed Henriette Viergenie Louize Agnes Brouerius van Nidek op slechts 44-jarige leeftijd. Henriette was de zus van Johannette Louise Brouerius van Nidek, de vrouw van J.J. Cremer. Kort na haar overlijden schreef Cremer de schets Driemaal gezien: herinneringen van Fidelius waarin hij drie ontmoetingen met Henriette beschrijft.

Henriette maakte een blijvende indruk op Cremer. Als vierjarig jongetje zag hij haar op 18 september 1831 in Gorinchem, waar zij tijdens een feestelijke manifestatie lauwerkransen om de vaandels van de Minerva-studenten uit Utrecht plaatste. Deze studenten keerden terug van de tiendaagse veldtocht tegen België. Hoewel ze niet aan oorlogshandelingen hadden deelgenomen, werden ze geëerd.

Henriette werd bij deze ceremonie geassisteerd door Anne Julia Marie Muller, geboren baronesse von Daehne. Anne was de vrouw van Hugo Muller, een militair opperbevelhebber en de grote organisator van de feestelijkheden. Anne von Daehne kreeg enige bekendheid toen het Nationaal Militair Museum in Soest een schilderij van haar aankocht. Het is een van de weinige schilderijen van een vrouw waarop een militair tafereel te zien is.

Voor Cremer was het bezoek aan Gorinchem extra bijzonder omdat hij daar voor het eerst zijn toekomstige vrouw, Johannette Louise, ontmoette.

Henriette huwde met Martin van Attenhoven en samen kregen zij tien kinderen.

In 1856 schreef J.J. Cremer een gedicht voor het echtpaar Van Attenhoven-Brouerius. Op 1 februari van dat jaar verloren zij hun dochtertje Christina Johanna Wilhelmina, ook wel Wilhelmientje genoemd, die nog geen twee jaar oud was. Slechts twee dagen later, op 3 februari, werd hun zoon Johan Willem geboren. De ouders moesten in één week tijd omgaan met zowel het verlies van een kind als de geboorte van een ander. De begrafenis en de doop vonden waarschijnlijk rond dezelfde tijd plaats, wat deze periode bijzonder zwaar maakte voor de ouders.

Helaas stierf ook Johan Willem al jong. Hij werd nog geen 7 maanden. Na Henriette's dood in 1858 hertrouwde Martin binnen 2 jaar.

Ik werd vreeselijk warm in 't gezicht. De jonge dame was naar ons toe gekomen; ik durfde haar niet aanzien, en toch, ik kon de oogen niet van haar afhouden. Of zij sprak....? ik weet het niet; 't was alsof ik hoorde zingen zonder dat er gezongen werd. Zij boog zich over het kleine meisje henen, kustte haar op de frissche wangen, en toen — toen zag zij naar mij, en ik hoorde iets klinken van: feest, en rijden; voelde mijn hand door de hare vatten en ook een zoen mij op de wang drukken; ik kreeg sterretjes voor het gezicht, sterretjes van allerlei kleuren; de tranen sprongen mij in de oogen — waarom? — ik weet het niet.

Ik zat bij een groote dame op schoot. Ieder keer werd het mij eventjes heel donker — en dan weêr licht voor de oogen. Daar was altijd muziek, en heeren en dames waren er ook. Nog iets heb ik gezien: een paar mannen met een heel groote mand. Een beetje in de hoogte stond de jonge dame, die er, dunkt mij, nog wel twintig maal mooier uitzag, dan toen ik er de tranen van in de oogen kreeg. Vreeselijk veel heeren stonden om haar; uit de groote mand nam zij ieder keer een propje bloemen, en gaf het aan één van die heeren. De andere jonge dames, met de vuurroode rozen, stonden bij haar, en gaven ook propjes bloemen, maar, de heeren grepen bijna allemaal

Bericht in de krant over de huldiging van de Miverva studenten 18 september 1831 te Gorinchem.

Gedoogd, zonen van Mars, dat eene jeugdige, zedige jonkvrouwe, uit het oude geslacht der *Brouëriussen van Nidek*, door mijne echtgenoot tot u geleid, uwe strijdvanen met een' eiken- en lauwerkrans versiere, tot een gedenkteeken der bewondering en hoogachting, die de schoone kunne uit Arkels oude veste u allen toedraagt."

Hierop werd de jonkvrouwe *Brouërius van Nidek* door Mevrouw *Muller*, geboren baronnesse *von Dachne*, naar het korps geleid en door genoemde jonkvrouwe de eiken- en lauwerkrans aan de vaandels gehecht. Waarna de generaal vervolgde:

Penning voor de studenten





Een flanker van de Nationale Militie [staand], met links van hem een jongetje in uniform en rechts een linie-infanterist met overjas [zittend], een marketenster of zoetelaarster met een meisje, en een sappeur met een tabakspijp. Links in de verte zijn nog twee infanteristen op de rug te zien. Schilderij op paneel van Anne Julia Anne Marie Muller-von Daehne, links onder gesigneerd 'Muller née v. Daehne', omstr. 1819. Coll. Nationaal Militair Museum, Soesterberg

Aan mijn Schoonbroeder
en Schoonzuster
van Attenkoren.

op den begrafenisdag van hun
overleden jongste dochtertje - tegelijk de
doopdag van hun pasgeboren zoontje -
hun toegezongen.

Nog slaapt daar in het stil vertrek
In 't kistje neergelegd,
Het kindje, laatste en lieve spruit,
Van een gezegende echt.

Nog ligt Wilmiëntje stijf en koud,
In 't droere lijnwaad nêr,
Zij 't kindje, 't vaders lieveling,
En moeders vreugd meeleen.

Nêr, 't was vergeefs, God hoorde 't niet
Die stille vaderklacht,
En sloeg op moeders smekgebed.
Zoo ruing leër - geen acht.

Stijf zond een Engel naar beneên,
En 't wichtje slaakte een zucht,

Overledene	<u>Henriette Viergenie</u> <u>Louize Agnes</u> <u>Brouerius Van Nidek</u>
Geslacht	Vrouw
Leeftijd	44
Vader	<u>Johannes Brouerius</u> <u>Van Nidek</u>
Moeder	<u>Jeannette Jeane</u> <u>Louize van Herr</u>
Partner	<u>Martin van Attenhoven</u>
Gebeurtenis	Overlijden
Datum	25-03-1858
Gebeurtenisplaats	Amsterdam

www.jacobcremer.nl

24 april 2025.